

БОРБА®

На всички българи
по света, за които
независимостта
и преуспяването
на Отечеството ни
са не само
мисъл, но и дела,
“Борба” пожелава
здраве
и
дълголетие!

Храмът “Св. Александър Невски” в София

“Да се завърнеш в бащината къща...”

Софийска градска художествена галерия – Ярослав Вешин (1860-1915)

ЕЛЕГИЯ

Д. Дебелянов

Да се завърнеш в бащината къща,
когато вечерта смирено гасне
и тихи пазви тиха нощ разгръща
да приласкае скръбни и нещастни.
Кат бreme хвърлил черната умора,
що безумешни дни ти завещаха -
ти с плахи стъпки да събудиш в двора
пред гостенин очакван радост плаха.

Да те присрещне старата на прага
и сложил чело на безсилно рамо,

да чезнеш в нейната усмивка блага
и дълго да повтаряш: мамо, мамо...
Смирено влязъл в стаята позната,
последна твоя пристан и заслона,
да шъпнеш тихи думи в тишината,
впил морен поглед в старата икона:
аз койдох да дочакам мирен заник,
че мойто слънце своя път измина...

О, скрити вопли на печален странник,
напразно спомнил майка и родина!

ИЗДАНИЕ НА ЦЕНТРАЛНИЯ УПРАВИТЕЛЕНЪ СЪВЕТЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАЦИОНАЛЕНЪ ФРОНТЪ, Инк.

Published by the Central Executive Board of the Bulgarian National Front, Inc.
708 Florence, Park Ridge, ILL 60068, USA, Chicago

www.bnfront.com

+Д-ръ Иванъ Дочевъ – основателъ
+Д-ръ Георги Паприковъ – редакторъ

Редактура комитетъ

Година 61, брой 1

Книжка двеста и пета

Януари 2013

За да бъде демократично демократичното управление

Характерна заблуда на привържениците на авторитарната власт е, че щом не е способна да потиска, демокрацията не може да управлява. Това гледище е дълбоко погрешно: демокрацията изисква властта да бъде ограничена в пълномощията си, а не да бъде слаба. **В исторически план, дори в светлината на сегашното демократично възраждане, демокрациите изглеждат малобройни и крехки.** Разбира се, те не са защитени от вълните на историята – рухвали са поради политически неуспехи, вътрешни раздори или под ударите на външна агресия. Но наред с това показват забележителна историческа издръжливост, доказват, че чрез просветеното участие и всеотдайността на гражданите могат да преоделят тежки икономически трудности, да разрешават обществени и етнически конфликти и, ако се налага, да побеждават на бойното поле.

Демокрацията дължи издръжливостта си именно на онези свои страни, които най-често са обект на нападки от нейните критици. Дебатите, критиката на властта и компромисите, които някои смятат за слабост, са всъщност извор на сила. Напротив, демокрацията никога не е била особено експедитивна при решаването на проблемите – в големите и сложни общества демократичният процес на взимане на решения е често объркан, мъчителен и продължителен. Но в крайна сметка властта, опираща се на волята на подвластните, е способна да говори и действа с увереност и авторитет, които липсват при режими, едва-едва крепящи се на военната сила или на партиен апарат, чийто функционери не са избрани от народа.

Едни от най-важните приноси на Америка в практиката на демокрацията е създаването на система за контрол и запазване на равновесието, гарантираща децентрализацията на политическата власт. Тази система почива на дълбокото убеждение, че възможностите за злоупотреба с властта трябва да са ограничени, а самата власт да бъде колкото може по-близо до народа.

В общия случай понятието контрол и запазването на равновесието има две страни: федерализъм и разделение на властите.

Федерализмът представлява разпределение на функциите на управлението между националните, областните и местните органи на властта. САЩ, например, са федерална република, чиито щати имат собствен правен статут и власт, независими от федералното правителство. За разлика от политическите единици в такива държави като Великобритания и Франция, които имат единна политическа структура, Американските щати не могат да бъдат прекроявани или заличавани от федералното правителство. Макар че през ХХ век националните органи значително увеличиха властта си, отделните щати все пак притежават големи пълномощия в областите на образованието, здравеопазването, транспорта и прилагането на закона. При централизираните, или „унитарни“ системи, тези функции се управляват от националното правителство, докато в САЩ отделните щати общо взето следват федералния модел като делегират много от функциите си – например управлението на училищата и полицията – на местните общини. При федералната система разпределението на властта и пълномощията никога не може да бъде строго и безупречно. В области като образованието програмите на федералните, щатските и местните органи често се покриват и дори си противоречат, но федерализмът предлага най-големи възможности за активно гражданско участие, което е жизнено важно за функционирането на демократичното общество.

Вторият аспект на контрола и запазването на равновесието засяга разделението на властите, грижливо заложено в американската конституция още през 1789 г. от нейните създатели, чиято цел е политическата власт да не се концентрира само в една от институциите на държавното управление. Джеймс Мадисън, изиграл може би най-важната роля в съставянето на конституцията и впоследствие четвърти президент на САЩ, пише: „Съсредоточаването на цялата власт – законодателна, изпълнителна и съдебна – в едни и същи ръце, може с право да се използва като дефиниция на тирания.”

Терминът „разделение на властите” не е съвсем точен, защото системата, разработена от Мадисън и другите автори на американската конституция, е по-скоро предназначена за съвместно упражняване на властта. Законодателната власт например е в ръцете на Конгреса, но президентът може да налага вето върху законите, приети от него. Конгресът, от своя страна, има право да отхвърли президентското вето с мнозинство от две трети в Камарата на представителите и Сената. Президентът назначава членовете на кабинета и посланиците и води преговори за сключване на международни договори, но тези неговии решения подлежат на одобрение от Сената. Същото се отнася до назначаването на федералните съдии. Освен това, въпреки че президентът е главнокомандващ на въоръжените сили според конституцията, Конгресът единствен има право да обявява война. Това става източник на напрежение между изпълнителната и законодателната власт по време на продължителната Виетнамска война през 60-те и началото на 70-те години на ХХ век и на краткия конфликт в Персийския залив през 1990-1991 г. Поради изискването политическите програми да бъдат одобрявани от Конгреса, преди да влязат в сила, политологът Ричард Нойцат казва, че американският президент „има властта не да нарежда, а да убеждава”.

Не всички средства за контрол и запазване на равновесието във федералната власт са предвидени в конституцията. Някои са установени от практиката и прецедента. Може би най-важна сред тях е доктрината за съдебен надзор, утвърдена в 1803 г. с едно съдебно решение, което дава на Върховния съд на САЩ правото да обявява актове на Конгреса за противоконституционни.

Разделението на властите в американската система често се оказва недостатъчно ефективно, но играе важна роля за предотвратяване на злоупотребата с властта – проблем, който всяка демокрация трябва да решава.

Наближават
избори

Избори (основни начала)

Изборите са основна институция в демократичното управление чрез представители. Защо? Защото при демокрацията правомощията на властта произтичат единствено от волята на управляваните. Свободните и честни избори са основният механизъм, с чиято помощ тази воля се превръща във власт.

Избори се провеждат във всички съвременни демократични държави, но не всички избори са демократични. Десните и марксистките режими, както и еднопартийните правителства често произвеждат избори единствено за да придадат на властта си привидна легитимност. В подобни избори може да се гласува само за един кандидат или за листа, която не включва алтернативни кандидатури. Възможно е за един и същи пост да бъдат предложени няколко кандидати, но чрез заплахи или фалшификации винаги се избира кандидатът, одобрен от властта. В други случаи избирателят има право да избира, но само между кандидатите на управляващата партия. Такива избори също не са демократични.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ДЕМОКРАТИЧНИТЕ ИЗБОРИ

Джийн Къркпатрик, учен и бивша представителка на САЩ в ООН, предлага следната дефиниция: „Демократичните избори не са нещо символично... Те са съревнователен, периодичен, широкообхватен, решаващ акт, чрез който лицата, отговорни за главните решения в управлението на страната, биват избрани от граждани, които могат свободно да критикуват правителството, да публикуват критичните си гледища и да предлагат алтернативни решения.”

Какво означават критериите на Къркпатрик? Демократичните избори са **съревнователни**. Опозиционните партии и кандидати трябва да имат свобода на словото, събранията и движението, за да могат открито да критикуват правителството и да предлагат на гласоподавателя алтернативни политически решения и кандидати. Не е достатъчно прос-

то да се разреши на опозицията да участва в изборите. Избори, преди които опозицията не е имала достъп до ефира, митингите ѝ са били разгонвани, а вестниците – цензурирани, не могат да бъдат наречени демократични. **Управляващата партия може да има предимства, произтичащи от положението ѝ, но изборните правила и начините на тяхното прилагане трябва да бъдат непорочни.**

Демократичните избори са **периодични**. В демократичните страни не се избират диктатори или пожизнени президенти. Изборните длъжностни лица са отговорни пред народа и през определени интервали трябва да се обръщат към избирателя за продължаване на мандата си. Това означава, че при демокрацията длъжностните лица трябва да приемат риска да бъдат свободни от длъжността си по силата на изборните резултати. Единственото изключение от това правило са съдиите, които могат да се избират пожизнено и да се отстраняват от длъжност само за сериозни нарушения, за да могат да бъдат безпристрастни и да не се поддават на натиск от страна на обществеността.

Демократичните избори са **широкообхватни**. Правото на глас трябва да бъде така дефинирано, че да позволява участието на голяма част от пълнолетните граждани. Власт, избрана с малка, специално подбрана част от населението, не може да се нарече демократична, независимо колко демократични изглеждат механизмите, според които действа. Една от големите грими на демокрацията през цялата човешка история е борбата на онеправданите групи от населението, на расовите, етническите или религиозните малцинства и на жените за равни граждански права, включващи правото да избират и да бъдат избирани. В Съединените щати например при подписването на конституцията в 1787 г. право на глас са имали само бели мъже, притежатели на определена собственост. Имущественият ценз отпада в началото на XIX век, а жените получават право на глас през 1920 г. Черните американци в

Южните щати обаче не могат да упражняват в пълна степен избирателните си права чак до разгръщането на движението за граждански права през 60-те години. И накрая, през 1971 г., когато долната възрастова граница бе свалена от 21 на 18 години, по-младите американски граждани получиха право на глас.

Демократичните избори са решаващи. Те определят в чии ръце ще бъде представена властта. В съгласие със законите и конституцията на страната избраните от народа представители реално поемат кормилото на управлението. Те не са фигуранти, властта им не е символична.

Накрая демократичните избори не се свеждат единствено до избора на кандидати. Чрез референдум или по инициатива на обществеността избиралите могат да изразяват пряко мнението си по определени политически въпроси. В Съединените щати например щатските законодателни органи могат да решават да отнасят някои въпроси до избирателите. Гражданите и сами могат да поемат тази инициатива и, като съберат необходимия брой подписи (обикновено процент от общия брой регистрирани гласоподаватели), да наложат даден проблем да се постави на гласуване, независимо от възраженията на щатските законодателни органи или на губернатора. В щат като Калифорния при всички избори от гласоподавателите се иска да изразят отношението си към десетки законодателни инициативи, отнасящи се до най-различни проблеми – от замърсяването на околната среда до размера на автомобилните застраховки.

ДЕМОКРАТИЧНА ЕТИКА И ЛОЯЛНА ОПОЗИЦИЯ

Демокрацията процъфтява в условията на гласност, при която всеки се отчита за действията си. Единственото изключение е актът на гласуването. За да бъдат едни избори наистина свободни и се сведе до минимум възможността за сплъщване, гласуването в демократичната държава трябва да бъде тайно. От друга страна, гаранциите за сигурността на избирателните урни и преброяването на гласовете трябва да бъдат колкото е възможно по-открити, така че гражданите да са уверени,

че резултатите са точни и управлението на страната наистина зависи от тяхната воля.

Едно от най-трудните за възприемане понятия – особено в страни, където смяната на властта обикновено е ставала с помощта на оръжието – е „лоялна опозиция”. Това обаче е въпрос от жизнена важност. Наличието на лоялна опозиция означава, че всички участници в демократичния процес споделят неговите основни ценности. Не е необходимо политическите противници непременно взаимно да се харесват, но те трябва да могат да се понасят и да признават, че всеки от тях има своята легитимна и важна роля. Нещо повече, основните правила за обществото трябва да насърчават търпимостта и културата на публичните прения.

След изборите загубилите приемат присъдата на избирателя. Ако са били на власт, предават я мирно на спечелилия. Независимо кой печели и кой губи, и двете страни трябва да си сътрудничат за решаване на общите проблеми на обществото. Загубилите, които ще бъдат политическа опозиция, значи, че няма да бъдат затворени или убити. Независимо дали се състои от една или от много партии, опозицията може да продължи да играе роля в обществения живот със съзнанието, че тази роля е от съществено значение във всяка държава, заслужаваща да бъде наречена демократична. В случая става дума за лоялност не към политиката на правителството, а към дълбоката легитимност на държавата и на демократичния процес.

На следващите избори опозиционните партии отново ще имат възможност да се преборят за властта. Освен това в плуралистичните общества, в които правомощията на властта са ограничени, на загубилите изборите често се предлагат неправителствени длъжности в обществения живот. Загубилите могат да продължат да работят в опозиционните партии или да решат да участват по друг начин в политическите дебати: като публицисти, преподаватели или като членове на многобройните обществени организации, поставящи си за цел решаването на проблеми на политиката и обществото. **В края на краищата демократичните избори не са битка за оцеляване, а съревнование кой да служи на обществото.**

Венелин Бараков,
историк

Двуначалието на националната идея

Напоследък стана модерно и потребно да се говори за национализъм. Политическият живот в България също показва едно нарояване с партии, претендиращи, че отстояват националната идея и българщината. В същото време Европейският съюз толерира развитието на регионите и регионалните общества и групи, обявява се за толерантност към всички културни и верски различия, отстоява правото на етническа и културна идентичност. И все пак проблем съществува. Това е самото съдържание на понятието национализъм. Съществуват различни нюанси в зависимост от определени политически и обществени настроения. **В държави със силна икономика и развита демократична система, основана на опита и традициите, национализмът прераства в ксенофобия, в преследване на хора от различни етноси, които използват и се ползват от механизмите на социалната система и заемат работни места за сметка на редовия гражданин на дадена държава. В държави със слаба икономика национализмът взема размах на протестно движение за реформи, на протестен вот на недоволните от управлението, като поддържането на етническо напрежение служи за отдушник срещу ниските доходи и бедността.**

Един от най-съществените проблеми на национализма е въпросът за съвременното му измерение и представители: от кои среди произхожда; кои са причините за избуяването на нетърпимост спрямо различните; може ли национализмът да има тежест в днешно време с оглед глобализма, информационното общество и свободното движение на идеи.

Независимо от причините за възраждането на национализма, и в двата случая става въпрос за нарочването на определен социален или етнически слой като враг, причинител на заразата, на неприятностите, на нарушения баланс в общественото развитие. Този враг е символно-

образен, той има лице, той е персонализиран и идентифициран. Тоест, той е различен от общоприетите норми на традиционно поведение на общността, на нацията. Това могат да бъдат чужденците в развитите страни, посегнали на хляба на редовите граждани; малцинствата и етническите групи в развитите и бедните страни, които ползват социалната система, без да бъдат активни членове в обществото по отношение на създаването на култура и производство; и накрая идва властта в съвременното общество, която се е превърнала в заляняваща обществена група, оперираща с огромните финансови възможности на държавния организъм, без обаче да може да предложи адекватни решения на световната икономическа криза, на инфлацията, на решителното спадане на доходите и постоянното недоверие във възможностите на безпомощната и овехтяла демокрация. Деморкацията все повече се превръща в мудно функционираща стара система, неревизирана и неподлежаща на ремонт, поради разделението на властите и огромните финансови средства, които се наливат в изборителните кампании по време на избори.

Всичко това радикализира общественото мнение в крайната десница. Основната причина е изчерпаната възможност за личностно развитие. В бедните страни, в т.ч. и България, бедността се превръща в трайно битие и за българите, и за останалите малцинства. Спада доверието към институциите, ценностите са опразнени от съдържание. Моралният императив и достойнството са анахронични призраци от миналото. Затова погледът на бедните търси опора в последното, което все още поражда гордост и остатъчно самочувствие – националната история, славните победи на армията в миналото, националната идея. Засилва се неприязънта към политиците от всички цветове, които говорят с една изкуствена риторика, които с лека ръка свеждат човешкия живот до числа и статистика. Няма движение за нови идеи на развитие, няма устрем по висши национални приоритети, няма трайни духовни цели. Световният пазар – госпо-

дар на действителността, е превърнал хората в ходещи машини за производство. Ниският праг на заплащане, отношението на работодателите и фиктивната дейност на синдикатите, пренебрежението на институциите към човешката личност, която е смачкана заради постоянния ламтеж за пари, по-големите цени и разширяването на пазара към все по-големи продажби и потребление, създават един своеобразен протестен реваншизъм сред обедняващите слоеве на трудово активното население. Хората се научиха да мразят: властта, управниците си, несменяемите и непробиваеми политици, винаги на челно място по доходи, недвижимо имущество, скъпи коли и задоволителен начин на живот, ползващи държавни средства, ресурси и командировки. Единствено репресивният натиск на системата, включващ полиция, данъци, такси, глоби, задължения към банките, все още възпира подводните течения в обществото от крайни сблъсъци в поляризираната и разлагаща се демократична система. Недоволството в обществото катализира в един шовинистичен и ксенофобски кипеж, чието влияние се разраства в сплотяването на масата и създаването на неонацистки и крайно десни структури. Те са болезнен израз на разрушеното национално единство, реплика срещу обезличаването на човешката личност и правото ѝ на себerealизация и себевътвърждаване в управлението, обществото и демократичната система. Наблюдаваме все повече едно псевдообщество, което уж е подчинено на строги правила, а на практика силните на деня и властимащите всячески преследват интересите си, въпреки правилата. Историята се повтаря не поради незнание, а поради лакомия.

Ако фокусът ни остави глобалните проблеми и се насочи към България, не е трудно да видим постепенния и разложителен разпад на обществото и на държавността.

На преден план излиза показността във всички ѝ уродливи форми.

Показни акции на МВР, прокуратурата, но без осъдени бели якички, т.е. няма виновни сред властта, министрите и чиновниците. През последните години стана актуален нарцистичният модел на управление, политическо говорене

и присъствие в медиите. По време на избори чуваме за „биене”, „мачкане” и т.н. на политическия противник и опонент. **Тази политическа импотентност намери израз в показното управление, свързано с мащабни инфраструктурни проекти.** На мода излязоха консултантските услуги, строителните фирми близо до властта, печеленето на обществени поръчки от „батко” и „братко”, комисионите и неозаптената корупция, далеч надхвърлящи 10-те процента. Разочарованието на гражданите и проведените реформи е пълно; вярата в членството в ЕС е сериозно подкопана, щом парите от Европа не достигат до бизнеса и културата, а се управляват от чиновниците. **Разпадът на държавността се изразява във фиктивността на управлението, в ширещата се корупция, в раздутата бюрокрация и доминацията ѝ над креативността. Свободата на словото е фиктивна и ялова; платени журналисти обслужват и сервилничат на властта. Мафията в България започна да се среща с държавността. Цялото общество се пропуква отвътре и се разпада в глух битовизъм.**

Всичко това създава обстановка на радикализиране на общественото мислене и мнение. Пътят води, от една страна, към сплотяване на маргинализираните социални слоеве, които могат да прераснат в организиран партиен или корпоративен фашизъм. Другата страна на процеса е крайният ислям и фундаментализъм – благотворна почва на растящата бедност сред малцинствата. Вече се чува глас и за възстановяването на монархията – вечния стремеж на интелектуалците към ред, съвършенство на обществените отношения и законност. Ето защо национализмът има нужда от другия си корен. Иначе остава просто блян, идеал, привързаност към националната държава, история, символи и език, т.е. отново към символно-образното, митологичното, което отвежда към една сива действителност и униформеност, обърнати с носталгия към миналото. **Национализмът се изразява чрез символи, зад които стои езикът, битът и културата, но пълнокръвният му живот е духовността – другият корен, другият крак, за да стои здраво изправен с цялото си величие и тържественост.** Когато се говори за национализъм, трябва да се визира

неговото двуначалие. Нима щеше да е възможно Българското възраждане с неговия обществен връх – Априлското въстание, ако го нямаше Паисий, или Съединението, ако го нямаше Вазов? Отговорът е не. Нямаше да ги има.

Българското общество трябва да се завърне към корените, към паметта, да се обърне към собствената си култура и идентичност. Християнската вяра е средството, което ще се яви като спойващ елемент, който обединява и ценности, и култура, и символи, като форма, начин и поведение на общността. Национализмът живее, стъпил върху постиженията на българската култура и силата на личността, която се идентифицира и определя като създател на самата тази култура. Лошото е, когато крайната десница припознае за враг самата ценност на живота – правото на самоосъществяване на всеки отделен човек, според аршина му, според мисловния му капацитет и интелектуален багаж. Българският национализъм трябва да изхожда от българската духовност и нищо повече. Бъдността не зависи от никакви обстоятелства. Нито от политическа конюнктура, нито от бедността, нито от безразличието на гражданите. Тя се ражда от дълбокия син на народите, от конформизма на стадото, от протяжността и повторемостта на всекидневието. Тя е движение на махалото в обратна посока, когато равновесието на жизненото пространство натежава в полза на човешката глупост. Будността е бунт срещу общоприетото. Ако нямаш усет към духовното, към идеята, творчеството, спокойно можеш да продължиш да си живуркаш като най-обикновен мърморко.

Всяка власт, в т.ч. и демокрацията, иска да излее хората в един калъп, чрез който да го доминира. Чрез вездесъщия пазар и потреблението хората се уеднаквиха: еднакви вкусове, еднакви потребности, еднакви материалистични нагласи. Така народът се приспива, привързан към вещи, предмети и хора, а не към цели. Емоциите и идеалите вече не вършат никаква работа. Защото държава, управлявана от тарикати и духовно недъгави хора, обезсмисля изпълняването на каквато и да е служба. Затова е естествен въпросът, който се надига: как така от

народ, дал азбука и култура на половин Европа, я докарахме до филията с мас? Интелектуалците трябва да наложат на политиците повече възискателност и нравственост. Личният пример е най-важен, защото държавата се управлява, но обществото се води. Ако човек иска да бъде буден и да се научи да вижда, трябва да съзнава, че не изобилието, а умереността е пътят. Българските политици правят една много сериозна грешка като отъждествяват държавата и обществото. Държавата я има заради обществото, а не обратното. От доста време политиката на българските партии е да се пази държавата от обществото. Ако политикът използва властта, за да се докаже тепърва като личност – такъв за нищо не става и не заслужава доверие. Това е причината за формализирането и разпада, за фиктивността на държавността. Първо трябва да си градил, трябва хората да са наясно какво си вършил. Преди политиката беше аристократично занимание: дипломация, балове, пратеничества, подаръци. Качества като често и достойнство имаха голямо значение дори ако политиците не бяха благородници. За да станеш политик, трябваше да си изчел една библиотека с книги. В политиката първо се говореше, а после се дрънкаше оръжие. Сега политиката стана шутовщина. Достатъчно е да си помпал мускули, да обиждаш гражданите и журналистите и... някой да налее в теб пари за предизборна кампания, да плати на журналистите по вестниците и телевизиите, за да те изкара месия и спасител.

Другият проблем, за да не прогледне обществото, е комунизмът. Няма да се уморя да обяснявам, че комунизмът е начин на мислене, манталитет и той е още жив, дава своите отровни филизи. Българите никога не сме имали рицарско съсловие, както на Запад, което да е израз на чистота, достойнство, чест и живо усещане за добро и зло. Когато Борис III изгради една държавност, опряна на войнството, дори с цената на забраната на политическия живот, само тогава, за около 20 години, имахме духовен елит, ерудиран и до болка отдаден на България. Защото да служиш стои по-високо от това да имаш. А най-отгоре е да бъдеш!

Кой на кого

Наследниците на слугините по манталитет не надхвърлят този на родителите си*

Навремето носителите на демокрация и „цветни революции“ не приеха в своето лоно хора, споделящи идеи с демократична насоченост, и се дистанцираха от тях по недвусмислен начин. В замяна на това за тяхната кауза бяха привлечени „клиентелисти“, които покорно приеха готовите решения, разработени от тинк-танкове, държащи световния монопол на идеи. Пак под тяхна егида в България бяха създадени подобни на тях „центрове за либерални стратегии“, НПО-та (непарламентарните политически организации), чиито кадри доказаха своите качества за вяност. **В очите на българското гражданско общество обаче тази клиентела изглеждаше привидно креативна, често оставаща впечатление за наличие на своеобразно новаторство. Всъщност тя перфектно рецитираше идеите на своите учители. Това тяхно поведение не само отвори широко вратите за чужди идеи, но също така даде възможност за създаването на подходящи условия за установяване на партийна система, в която политическите партии систематично търсят идеи и подкрепа вън от страната.**

Противно на наложилото се мнение в обществото трябва да се отбележи, че още навремето тези местни т.-танкове бяха използвани като пропаганден инструмент от новия елит, икономическите структури и политическите кръгове, определящи се като строители на прехода. Техните нови лица станаха горещи агенти на идеята за дерегулиране на пазара, която бе използвана като аргумент в процеса на приватизация, през който бяха изкупени на безценница и отклонени значителна част от националното богатство и капитал на България.

Използвайки интелектуалната си почтеност, много често тези „търговци“ на идеи продават своята компетентност за големи начинания във всички сфери на общественно-политическия живот у нас. Най-характерното (а и най-опасното) в този случай е, че те не произвеждат нови идеи, а само легитимират това, за което бяха създадени. Непосредствено след промените през 1989-та българските политици изпаднаха в невъзможност да избегнат комплекса на урагана от „свежи“ идеи, идващи отвън и пробутваха непрекъснато идеята, че България трябва да поеме пътя на либералната икономика, да приеме догмата за някакви си евроатлантически ценности. Чрез тези идеи те определяха и контролираха нагласите в едно общество, за което може да се каже, че не е кой знае колко възискателно към себе си.

Тази практика остана валидна и до днес, придавайки си филантропичен вид, политиките ни поднасят своята модерна визия за днешната демокрация, чрез която искат да накарат обществото да повярва, че може да бъде съпричастно при вземането на важни политически решения. Къпейки се в култа на публичните дебати, те приписват мнения на гражданското общество, които въобще не са минавали през главата му и които въпреки това то приема безусловно. Цялата политическа система у нас е направена на принципа на „въртящата се врата“ – партиите, които излизат в опозиция, се представят като спасители на нацията, а тези, които поемат управлението на страната, забравят обещанията си и следват стратегията на своите предшественици.

Разбира се, медиите, субсидирани от влиятелна атлантическа институция, изиграха също деградиреща роля в тази насока. След последвалото им разформироване,

голяма част от техните кадри преминаха на служба в НПО-та и „центровете за идеи“, служейки като мост между политическите партии у нас и тези, които им пращат политическата партитура, оформяща бъдещите политически проекти. Някои специалисти по комуникация не се поколебаха да играят експертна роля в управляващи кабинети и чрез лансираните от тях новаторски политически решения се превърнаха в пропаганден инструмент на „управляваната демокрация“. В този ред на мисли трябва да спомена, че напълно споделям заключенията на повечето участници в този форум, които под една статия преди време изразиха мнението, че наследниците на слугините не могат да надхвърлят по манталитет нивото на родителите си.

Мето (форум на в. „Сега“)
* Заглавието е на „Борба“.

Интервю

В последно време на книжния пазар в България нахлува книгата на уважаваната г-жа Зоя Захариева-Цанкова „Щастлива емигрантска песен няма“, включваща разговорите (интервютата) с 27 български политически емигранти.

Между имената на интервюираните е и името на председателя на Българския национален фронт, Инк., Чикаго – САЩ, дипл. инж. Александър Дърводелски.

Въпросите, които той бе помолен от г-жа Захариева да коментира, във всеобхватността си засягаха и същността на Българския национален фронт (БНФ), неговата програма и борбите, свързани с осъществяването ѝ.

Аналитичността и обусловеността, с които г-н Дърводелски е мотивирал позицията си по тях, говори за един завършен политически ръководител, който всеки момент и при всякакви обстоятелства с лекота би дал израз на политическата линия на организацията, която оглавява.

Без редакторска намеса и разделяне интервютото на части го предоставяме на вниманието на хилядите читатели на сп. „Борба“ във и извън пределите на България.

БОРБА

АЛЕКСАНДЪР ДЪРВОДЕЛСКИ (строителен инженер)

Бунтари, радетели за свободата на Македония има и в гвата рода на Александър Дърводелски. Соят по майчина линия е от тамошния град Щип, от квартал „Ново село“ – известен с множество забележителни личности: Ванче Михайлов, Тодор Александров, Мишо Развигорков...; вуйчото е бил войвода, участвал във Валандовската афера. Чичото (от бащиния корен – от Враца), чието име носи Александър, се проявил в друга афера – „Мис Стоун“, в която Яне Сандански и още петима мъже отвлекли американската мисионерка и я завели в Пирин. Самият Ал. Дърводелски е родом от гара Мърчево, Фердинандско – появил се на

бял свят на 1 март 1927 г. През 1945 г. завършил Софийската Втора мъжка гимназия, където до 9 септември 1944 г. бил последния челник (ръководител) на училищната група на националната младежка организация „Отец Паусий”.

Започва да учи строително инженерство в Чехия, а завършва следването си в Австрия. От март 1957 г. до днес живее в Чикаго.

През 1948 г. в австрийския град Грац става член на местната група на Българския национален фронт (БНФ). Там участва в създаването на благотворително дружество, което, благодарение на връзките си с раз-

лични църковни формации, осигурява помощи за пристигащите българи емигранти. През 1992 г. е избран в президиума (ръководство от трима души, вместо един председател) на БНФ, а от 1998 г. е негов председател. Автор е на множество статии, публикувани в печатния орган на Фронта – списание „Борба”; там той главно пише за църковния въпрос и за националната идея.

За стогодишнината на българо-американските дипломатичните отношения (1903-2003) е награден с медал, който му е връчен от нашето посолство във Вашингтон.

(в. „Аз Буки”, бр. 28/2004 г.)

Народ, който не уважава своята история, се губи

Какви следи остави в паметта ви времето след 9 септември 1944 г.?

Подир съюзническите бомбардировки над София моето семейство беше евакуирано в едно село, в района на гр. Фердинанд. Там с приятели писахме позиви срещу комунистите, някои от които те намерили. На мен нищо не ми се случи, тъй като ме търсили ден след като напуснах това село. Заловили обаче двамата ми приятели – единия на 14 години, а другия – на 16; пеша ги отведо до областния център, накарали ги да мият клозети, били ги. Те, както е редно, хвърлили цялата вина върху мен. Онези се заканвали: „Хванем ли го, за всичко ще си плати!” Не биха ми простили, вероятно щяха да ме ликвидират... Беше време на безнаказани убийства, които комунистите вършеха. Тези престъпници върлуваха навсякъде. Пристигнах в столицата – тук беше някак по-леко, понеже малко хора ме познаваха. Година по-късно съвсем осезателно се докоснах до друго червено злодеяние, което беше силен белег на системата. Става дума за аферата „Бърнс” – беше разпространено, уж писано от американския министър, писмо, в което той казва, че България ще се освободи от игото на Съветския съюз; в съдържанието му бе включен и текст против партийната деятелка Цола Драгойчева. Сигурно службите на Държавна сигурност са разпръснали тази уловка – за техни жертви, които ще клъвнат стръвта. Пипнаха двамата мои познати, които носели у себе си писмото, арестуваха ги и след пет-шест дни ги освободиха. Единият от тях, който ми беше доста близък приятел, ме предупреди: „Отсега нататък внимавай какво ще говориш пред мен, понеже те ме завербуваха. Има ли при нас трети човек, дума не продумвай против Отечествения фронт и против БКП, защото, за да не ме изпреварят този трети, аз веднага трябва да докладвам това, което си изрекъл...”. И така той донасяше където трябва, но и се мъчеше да запази хората, да не им навреди... И друго предизвикателство на ДС – насочено уж срещу ОФ – мина покрай мен, но не ме засегна, понеже бях предизвестен. Реагирах съвсем внимателно. Мисля, че тази моя предпазлива позиция ми помогна после с брат ми да получим разрешение да следваме в Чехия. Впрочем комунистите доста често организираха такива провокации. В случая тя представляваше сбирка, която натоварен от Държавна сигурност човек, направи с предварително определени хора; сред поканените бяха и двамата мои завербувани приятели – тяхната задача

беше да слушат и да докладват. Подир време те се опитали да избягат от България, но вероятно са били предадени, защото ги убиха на турската граница – и до днес не се знае точно къде и как е станало. Казваха се Бойчо Балтов и Богдан Величков.

В Прага започвате да учите строително инженерство, а го завършвате в австрийския град Грац – защо се случи така?

Заминах да следвам в Чехия, понеже в България без специални връзки или без бележки от партията не ни допускаха до висшите училища. Там пристигнах през януари 1947 г. Всичко вървеше добре, взех няколко изпита, понаучих чешкия език. През февруари 1948 г. обаче стана преврат и комунистите дойдоха на власт. През май същата година на посещение в Прага пристигна Георги Димитров. По тази причина през нощта ни арестуваха от квартирите – шейсет българи бяхме. Закараха ни в милицията, а оттам ни отведоха в лагер, който се намираше близо до столицата – имаше бараки и телени ограждения, отвътре и отвън пазеха милиционери; гържаха ни в него по време на целия престой на българския вожд – 10-12 дни. По десетина души спяхме в помещенията. Даваха ни оскъдна храна. Рядко можехме да влезем във връзка с външни хора. Тогава ни стана ясно, че за нас бъдеще в Чехия няма. Започнахме да кроим планове как да се измъкнем, ако решат да ни връщат в България. Подкупихме един от милиционерите. Не се наложи да бягаме, защото ни пуснаха. Веднага направихме опит да се прехвърлим на Запад. През юни бяхме вече в Австрия. Много ни помогна австрийският консул в Прага – каза ни какво и как да направим. И така поехме към емигрантския живот. Продължих да се образовам по моята специалност и през 1954 г. я завърших. През 1949-а и 1950 г. условията за следване бяха доста трудни, мнозина от приятелите заминаха за Австралия (включително и брат ми), за Канада и за Южна Америка. Около две години работих в строителна фирма в Грац. Оженх се за моята годеница – българка. Решихме да се преселим в Съединените щати. Не беше трудно, тъй като австрийците имаха план, съгласно който изпращаха бежълци като нас отвъд Океана.

Успяхте ли бързо да просперирате в страната на събдващите се мечти?

Постъпих в строителната фирма „Грахам, Андерсон, Пробст и Уайт“, където работих цели двайсет години; понеже не знаех английски език, в началото никак не ми беше лесно. Но някак се справях. Накрая дори станах асистент на шефа на отдела. Направил съм строителните планове на хиляди сгради – сред тях са на Външното министерство във Вашингтон, на щатския център в Индиана, на много училища, болници, складове... Коя е най-високата от тези сгради ли? Четирийсет и осем етажното червено здание в Чикаго. Когато напуснах фирмата, със сръбски архитект започнахме самостоятелно да приемаме поръчки. Наше дело са четири православни църкви. И сега имам ангажименти, но те не са така много, както бяха в по-предишните години.

Вие сте живата история на Българския национален фронт – членувате в тази организация от годината на създаването ѝ. Каква е нейната мисия?

Веднага след 9 септември 1944 г. разпръснатите из различни страни българи се събират в групи за отпор на червената власт в родината. През декември 1948 г. в Германия, по предложение на г-р Иван Дочев, няколко такива малки групи решават да направят обща формация и се обединяват в БНФ. Неговите главни цели са: борба срещу комунизма, сплотяване на емиграцията, издаване на печатен орган, чрез който пред западните сили ще бъде осветлено истинското положение в нашата страна. Доказвахме нелегитимността на обявените за законни мероприятия – така наречения народен съд, референдума от 1946 г.... Искахме България да бъде освободена от съветската окупация и да тръгне по демократичен път. По това време тя беше арена на разрушението – унищожаваха всичко, съградено в продължение на 60 години след Освобождението от османско робство.

В един момент Старият континент като че ли се оказва тесен за БНФ...

Сегалището му беше преместено в Чикаго, щата Илинойс, където беше регистриран по американските закони като дружество с идеална цел. Кое наложи това преместване? Към средата на петдесетте години на миналия век се видя, че скоро връщане в България няма да има. Тогава емигрантите масово започнаха да се заселват в отвъдокеанските държави. Понеже беше по-лесно да бъдат приети, мнозина най-напред отидоха в Австралия и в Южна Америка, оттам някои от тях се прехвърлиха в Съединените щати. Организацията на Фронта се разрасна, защото доста от тези хора бяха във връзка с центъра. Имаше клонове в над 30 страни. Емиграцията ни беше силна и голяма – от идеалисти, които не мислеха само за собственото си благополучие. Те усилено работеха в полза на родината. Аз наистина съм горд, че ги познавах.

Поставяхте ли проблемите на България пред световната общественост?

По различни поводи изпращахме писма и меморандуми до правителствата. В градове като Ню Йорк, Чикаго, Лос Анжелис, Бъфало... известяхме властите за 3 март и те го обявяваха за ден на България, издигаха на сградата на общината нашия триколюр, даваха прокламации в полза на страната ни. Президентът Ричард Никсън прие д-р Иван Дочев в качеството му на председател на БНФ. Когато Роналд Рейгън стана държавен глава на САЩ, той твърде често споменаваше България. Причината е един от нашите емигранти във Вашингтон – г-н Раду Славов, който беше в Комитета на етническите групи, а този комитет подкрепяше Рейгън и поддържаше тясна връзка с него. Когато се опитаха да вкарат България в рамката на Съветския съюз – да я направят шестнайсетата република – майор Иван Банковски свика конференция в Европа, в която участва и Фронтът...

Съпричастна ли беше емиграцията към работата по списание „Борба“?

Най-напред то излизаше в Канада, сетне в Ню Йорк, а от 1963 г. – в Чикаго. Там помагаша на д-р Георги Паприков, тогава подпредседател на световната организация на Българския национален фронт (а от 1982 г. до смъртта си през 1984 г. – председател) в подготовката на „Борба“. Доста трудности имахме, защото правехме първите броеве на циклостил. Едва след това списанието влезе в печатница. Трябваша ни средства за издаването му, за разпространението... Емиграцията винаги откликваше и това отношение на нашите сънародници ни даваше сили да продължаваме да си вършим работата. Никога не сме получавали субсидии от каквито и да било чуждестранни институции – подчертавам този факт, понеже в родината ни съвсем неоснователно някои хора тръбяха, че сме агенти. Ничии външни интереси не сме защитавали, за ничии външни сили не сме се трудили. Когато д-р Паприков си отиде от този свят, главната задача по издаването на „Борба“ се падна на Даргомир Загорски и на мен. По време на комунистическия режим съвсем малко бройки от списанието бяха нелегално доставяни в България и неговата възможност за въздействие беше минимална. Веднатга след 10 ноември 1989 г. разпространяваните тук екземпляри бяха около 300, а сега стигнахме до 5000 – те отиват из цялата страна, хората си ги предават от ръка на ръка. Така ние се опитваме да влияем за изграждане на демокрацията в страната.

Когато при откриването на конгреса ви в София запяхте „Шули Марица“, токът спря. Случайно ли беше?

Предполагам, че някой умишлено е свършил тази работа.

Има ли млади хора, на които ще предадете щафетата?

Да, но те не са много, защото младежта, която живее в Новия континент, не се интересува от историята, от бъдещето на България, от нейната политика... Ще се опитаме и тук, в родината, да привлечем млади хора, за да можем след две-три години да разчитаме на тях.

Защитавате идеята за демократичния национализъм. Защо именно на нея възлагате надежди?

Тя предполага човек да работи за своята нация и чрез нацията да издигне себе си, а не обратното. Нацията трябва да бъде поставена на първо място, защото е вечното, а ние, хората, сме преходното. Разбира се, когато подреждаме интереса на отечеството на преден план, не бива да забравяме грижите за човека, те обаче трябва да произлизат от отношението на национална принадлежност – както в семейството неговите членове се подпомагат, така и в обществото е необходимо да си оказват подкрепа. Ако нашите сънародници в България приемат тази идея – да не забравяме, че преди деветосептемврийския комунистически преврат тя беше водеща в страната ни – тук ще има и друг, нов морал: в обществения живот, в политиката... навсякъде... Нация, която не уважава своето минало, се губи. Тази е нашата идея за българско национално съзнание – то трябва да бъде насочено навътре, към нас, да се издигаме морално, за да бъдем полезни на държавата си.

Чия заслуга е построяването на паметника на жертвите на комунизма в Ниагара Фолс?

Той беше издигнат (през 1984 г.) на площадчето до църквата „Св. Иван Рилски“ в това градче, което се намира откъм канадската страна на водопада Ниагара. Средствата главно набра комитет, чийто шеф беше г-р Ангел Тодоров – един от членовете на ръководството на БНФ в тази страна. За доброто дело много допринесоха инж. Ангел Гъндерски и отец Тома Кобаков – свещеник в тамошната църква.

Бихте ли направили вивисекция на комунистическата икономическа емиграция след 10 ноември 1989 г.?

Тя първа пристигна в Америка – с много пари. Вероятно бащите са се изплашили, че в страната ни ще има тежки вълнения, и са побързали да изпроводят синовете си в чужбина. Те добре се настаниха, накупуваха имоти. Освен това българските търговски дружества, които бяха навред по свободния свят, изведнъж фалираха, а шефовете им се превърнаха в еднолични търговци – очевидно заграбили парите от тези дружества. Такова дружество например в Чикаго беше „Балканкар“.

Тревожи ли ви днешното състояние на страната ни?

Много неща има тук, които трябва да бъдат преразгледани и коригирани – като започнем от образованието, като минем през бюрокрацията и като отидем по-нататък, към проблемите на църквата...

Очевидно е, че доста от притесненията ви са по отношение на подрастващите и на тяхното образование...

В момента то не е в духа, чрез който би могло да изпълни полагащата му се роля. Ако още от ранна възраст се внушава на децата националната идея – любов към родината и към традициите – така че те да се чувстват членове на голяма общност, тогава ще се възпита у тях онзи морал, който не би им позволил да накърняват интересите на другите хора.

Споменахте и църквата...

Там все още начело стоят хора, които бяха във връзка с атеистите. Как да вярваме на свещеника, който довчера е славословил Сталин, Брежнев...

Свободно ли е вече нашето слово?

Зависи за кое слово иде реч. В България дори има слободия, що се отнася до тези, които притежават възможността да се изкажат в пресата, по радиото или по телевизията. От друга страна, няма свобода, тъй като не всеки е допуснат до медиите. Свободата е в правото на човека да говори. Какво обаче става с нея, когато никой не го чува... Монопол

над свободата има, щом една група е узурпирала тези медии... Пресата е много, твърде много жълта.

В крайна сметка регулатор на делата в държавата са законите, които парламентът прави. Добре ли работи той според вас?

Не можем да го похвалим. Виновна за неговото състояние е избирателната система. (Интересно е, че тя като тема за дебат заглъхна.) Ако депутатът е директно отговорен пред своя електорат, той не би отсъствал от заседания, защото ще знае, че в следващото Народно събрание не ще бъде избран. Такава отговорност обаче може да бъде предявена само при мажоритарната система. При пропорционалната човек гласува за партия...

Вдъхват ли ви надежда десните политически сили у нас?

Става ми много смешно, когато така често чувам да говорят за „политическо пространство“, а не за потребностите на хората. За да спечелят доверието на тези хора, политическите лица трябва да слязат сред тях и да разберат от какво те се нуждаят. Какво значи да си десен, щом не защитаваш интересите на своите избиратели, а браниш някакви фиктивни идеи, които никой не разбира? Лично аз досега не мога да разбера какво означава човек да бъде десен в България – т.е. за какво и против какво трябва да се бори.

Трябва ли символите на комунизма да останат в страната ни?

Никоя държава, която зачита себе си, никой народ, който гържи на достойнството си, не може да позволи да бъде построен монумент като паметника на така наречената „съветска армия освободителка“, който се извисява в центъра на столицата. След като при червения режим окупаторът го е направил, сега той трябва да бъде разрушен. А ние все още го търпим... Или, както се говори, ако има някакъв договор с Русия за нейните паметници, то този е съветски – т.е. на несъществуваща държава. Следователно и той не бива да съществува. Тръгнем ли из провинцията, често ще срещнем улицата, чието име е „Георги Димитров“. Как е възможно? Всички знаем, че той е терорист! Наистина комунистите продължават да си го тачат... Ами Димитровград?! На друг, не по-малък от него убиец и диктатор – Тодор Живков – също издигнаха паметник. Ами Благоевград?!

Настояват ли въстановяване на Търговската конституция. Защо?

Големи българи я създадоха. Тя съдържа ясни отговори на всички въпроси за уреждане на държавните дела. За да бъде осъвременена, в нея бързо може да бъдат направени поправки.

Истински ли е преходът ни към демокрация?

Ако той беше извършен по революционен начин, може би щеше да има жертви в началото. Но промените щяха да настъпят много по-бързо и вероятно досега щяхме да бъдем процъфтяваща държава.

Добри ли са шансовете ни за Европейския съюз?

Много добри са. Като възстановим качествата си на народ, които навремето имахме и които в момента са похлупени, ние пак ще бъдем първата нация на Балканите.

Сложна личност ли е българинът?

Изобретателен е, но за съжаление не малко от енергията му отива в отрицателна посока. Погледнете колко начини за ограбване, за укриване на пари е измислил. Цялото това „творчество“ показва, че много са мислиците, но ориентацията на мисълта им е грешна, дори престъпна. Той е доста интересен – от една страна, се съмнява във всичко, а от друга, е така лекомислен. Мамят го с грехолюбци, на които просто ми е необяснимо как може да вярва. Потребна му е по-голяма просвета, за да знае кое е възможно и кое – не.

Димитрина Нанева

За какво става дума...

В навечерието сме на една тъжна годишнина – **93 години от подписването на Ньойския договор от страна на България с победителите в Първата световна война**. И до днес обаче определени среди сред американските историци продължават да защитават тезата, че САЩ е помогнал на Германия да преодолее наказателните клаузи, специално репарационния проблем, след влизане в сила на Версайския мирен договор, част от Версайската система от мирни договори. Още тук е необходимо да добавим, че едва миналата година Германия изплати последните 76 млн. евро репарации по този договор на победителите във войната... С този международен акт приключва драмата, която според американската историография се припознава и днес като „Европейската война“. Потърпевшите, сред които и любимото ни отечество, все още търсят пътища за освобождение от клещите на „мирните клаузи“, с които се установява нова верига на геополитически зависимости на нашия континент. (Особено значим е този въпрос по отношение статута на българското национално малцинство в Западните покрайнини. Това национално малцинство, което министър-председателят Жан Виденов през 1996 г. припозна като „**източни сърби**“...)

Малко известен исторически факт е, че САЩ не подписват Версайската система от мирни договори (4 на брой). Договорът, с който приключва Първата световна война (така е известна войната от 1914-1918 г. в Европа) между Германия и САЩ, се нарича Американско-германски договор и е подписан на 25 август 1921 г. в Берлин. Влиза в сила на 11.11.1921 г. Част от него представляват условията по примирието между Германия и САЩ, включено на 11.11.1918 г. Друга част се отнася до решенията на Конгреса на САЩ по този повод. Най-важната част от приетата резолюция на Американския конгрес е по повод запазване правото на САЩ върху секвестрираната от тях германска собственост в периода 1916-1918 г., известен като Първа световна война и възлизаща в размер на стойност около 800 млн. долара.

Съвременните изследователи на тази война в САЩ и днес защитават „съчувстващата“ нагласа на държавата си към големия победен в Европа по това време – Германия. Основание за тази позиция търсят в двата плана на САЩ за отслабване на

условията за репарациите, които Германия трябва да изплати на победителите във войната, едни от тях, САЩ – плана „Дауес“ и плана „Йънг“.

Планът „Дауес“ е разработен от международен комитет от експерти под председателството на директора на една от най-големите чикагски банки – Черлз Дауес „Дж. П. Морган“. Той е приет през 1924 г.

Съгласно репарационния план на Антантата Германия, като победена държава във войната, трябва да изплати репарации на победителите в размер на 226 млрд. златни марки. Тя оспорва тази сума и приема 30 млрд. златни марки като допустима стойност на изискваните репарации от победителите от нея.

Планът „Дауес“ постановява 200 млн. долара международна помощ за възстановяване на германската тежка промишленост, от които 110 млн. долара са предоставени от американски банки. Планът предвижда първите пет години Германия да изплаща по 1-1,75 млрд. златни марки годишно, а след това – по 2,5 млрд. златни марки до изчерпване на репарационната сума (226 млрд. златни марки) в зависимост от индекса на благосъстояние на Германия. Като източници на доходи за покриване на тези суми са набелязани държавният бюджет на Германия, косвените данъци спрямо германските граждани, печалбите от държавната железопътна мрежа на страната и частните местни компании. По този начин планът „Дауес“ въвежда американския контрол над германския държавен бюджет, над паричното обръщение и постъпленията в държавната хазна. Макар и военната индустрия на Германия да е освободена от пряк репарационен контрол, САЩ с този план на практика въвеждат система за наблюдение върху репарационните плащания на Германия и установяват ръководната си роля в нея.

Управляващите среди в Германия през 20-те години на XX век продължават да търсят начин за преосмисляне на плана „Дауес“. Това става през 1929 г., когато създадена от Лигата на нациите комисия предава въпроса за репарационните задължения на Германия на специален комитет от експерти, намиращ се в Париж. Той се оглавява отново от председателя на американската банка „Дж. П. Морган“ – О. Юнг, един от авторите и на плана „Дауес“.

Планът „Йънг“. Същевременно в Хага се състои европейска конференция по репарациите. По този въпрос са привлечени в началото на 30-те години делегации на Австрия, Унгария, България – държави, които съгласно Версайската система дължат парични обезщетения за вредите, причинени по време на войната.

На 20 януари 1930 г. е постигнато съгласие между участниците в конференцията за следното: общият размер репарации, които Германия трябва да заплати, е в размер на 113.9 млрд. златни марки, като той трябва да се изплати в течение на 37 години и всяка година да се прави вноска в размер на около 2 млрд. златни марки – към САЩ. Вземането на репарации се предвижда единствено от държавния германски бюджет и постъпленията на германските държавни железници. Под влиянието на САЩ се създава „Банка за международни разплащания“ под контрола на американското правителство, която трябва да контролира репарационните потоци от Германия към САЩ.

След 1929 г. и Голямата депресия правителството на американския президент Хувър излиза с предложение за една година да се установи мораториум върху всички платежни потоци по международни правителствени договори, заеми и репарации. Мораториумът влиза в сила на 15 юли 1931 г., което слага край на функционирането на плана „Йънг“. Той е отменен през 1932 г. на Лозанската конференция.

По този начин двата плана – „Дауес“ и „Йънг“, които някои съвременни американски историографи разглеждат като „косвена помощ за Германия“ от страна на САЩ по повод наложените репарации към нея след Първата световна война, на практика обозначават международноправното начало на поставяне под американски контрол на политическата независимост на германската държава. Нещо повече – германските репарации, изплащани в златни марки на САЩ, от днешна гледна точка може да се разглеждат като „средство за смекчаване на последиците от Голямата депресия за самите американски граждани“. Въпросът кой плаща запазва автономността си и в наши дни...

За Германия обаче двата плана имат единствено негативна стойност – те влошават жизненото равнище на германския гражданин, от една страна, а от друга – след проведените осем плебисцита от Лигата на нациите, създадена съгласно Версайската система от мирни договори, Германия си връща едва 5 области.

За съжаление нашето отечество не получава право от Лигата на нациите да проведе плебисцит нито във Вардарска Македония, нито в Беломорска Тракия, нито в Северна Добруджа...

Какво да се прави – колкото и грубо да звучи, размерът е имал значение и преди 93 години, както и днес...

Възраждане, „възродителен процес“ и „новият прочит“

Принуден да бъда кратък и точен, ще си послужа с няколко реплики и изводи!

13 години бях учител в 5 села между братята българи мохамедани в Родопите. Преди това доста години като изселник, затворник и в трудова повинност съм живял с турци в най-добри отношения. Като потомък на възрожденски родове и като историк цял живот съм врял в джунглата на нашата национална, балканска и европейска проблематика в различни места у нас и в чужбина. Винаги, и то успешно, съм помагал за укрепване на нашето национално самосъзнание. За това мисля, че не от неграмотност БКП и ДПС опетниха духа на Възраждането с понятието „възродителен процес“, защото истинско възраждане няма там, където има насилие – както подмяната на имената на етническите турци, така и след 1989 г. пресилването с премахването на българското звучене на турските имена!... Смяната на имената на турците в духа на средновековното османско господство през XX век бе поредното национално предателство към българщината, прецедент за създаването на ДПС и миниране (бомба със закъснител) на етническия мир.

ДПС както и ОМО бяха създадени през 1989-1990 г. от БКП и агентите им от ДС, които станаха лидери. Това предателство продължава и с коалициите с ДПС. ДПС е етническа, антибългарска, антидемократична и антиконституционна партия, подобна на която няма в Америка, в Западна Европа и не се признава дори в Турция. Доган и ДПС

с позициите и с изявленията си окончателно се саморазобличиха като антинационални! Морално те се изчерпаха! Арогантно се спекулира с неосведомените, неграмотните и продажно заинтересуваните, че българите с мохамеданско вероизповедание „не са част от българския етнос”, а с ислямски (какъвто няма). Затова фалшивата насока е към турския етнос. В свободна България днес това са опити за нова политика на турска асимилация и диктат със спекулации и заплахи за етническият мир. В България никога няма да се осъществи сценарият от паразитната гържава Сърбо-Югославия!... Виновните за такива опити са асимилаторите на ДПС и турските и ислямските емисари. Ако е имало и има етническо прочистване, това е било на българите в техните етнически територии, а и след разпокъсването им с Берлинския договор продължава извън пределите на ампутираната ни гържава!

Руско-турската война и особено войните, водени от българския народ и гържава, са освободителни. В Балканската, и то не само в района на Кърджали, няма факти на етническо прочистване, защото огромни мирни турски маси остават по родните си места, а тези, които се изтеглят, виновно са „беснеели над българското бащино огнище”. Предателство бе и политиката на БКП за „привилегии на малцинствата”, чиито създаден болшевишки елит и днес предателства в името на лъжедемократията. Идеята за „нов прочит на историята” е най-малко идея за приспиване на българския национален дух, а реално за фалшифициране на историческите характеристики и турцизирането на България.

Господин Доганов мечтае да стане везир или берлейбей на Румелия в бъдещата възстановена османска империя, а ние, българите, да сме отново в положението на кюрдите. **Новите прочити могат да разкрият само нови факти на българските достойнства и величия**, стига да не се четат с очите на панислямските и паносманските идеи.

Известно е, че доброволците – войници и офицери, в освободителните ни войни са възпитани с хуманните революционни идеи на Левски, Ботев и Гоце Делчев. **Ето защо е абсурдно да се говори за етническо прочистване от страна на българите. Крайно време е голямата част от българския политически елит да престане да краде, да предателства и заедно с цялата българска нация, част от която са и мирните турци, успоредно с повишаването на жизнения стандарт на всички ни, да изхвърлят от парламента и обществото ДПС като отделителен продукт на болната продажна болшевишко-ибричкчийска система!**

Иван Хаджииванов – член на НС на Съюза на репресираните, съден 1958 г. за възстановяване на ВМОРО на Гоце Делчев

Политика

Иван Григоров

За основните политически величини

Държавата – това е народът, и народът – това е държавата. Това е една от основните категории в политическата философия на българите.

Тя означава, че държавата трябва да бъде народна, тъй като народът се възприема като основна политическа ценност.

Спроед Ж. Ж. Русо и класическите либерални теории в естествено състояние

хората са напълно свободни индивиди, които се обединяват в гържава посредством доброволен „обществен договор”. От него се извежда статуса на отделния индивид като господстващ над механичното множество на групите индивиди. Затова и народът не представлява за либерализма политическа величина. Превес получава индивидуализмът.

В съвременните условия неговите тенденции са смекчени, но не се отхвърлят от новите неолиберални схващания. Това е погрешно. **Народът не е механичен сбор от индивиди, а единна, хомогенна културно-историческа общност с еднакъв произход.** В него действително в много случаи има инородни състави. Те следва да се третират не само без ксенофобия, но и при пълно равенство, ако се интегрират с основната част на народа и спазват законите на държавата му. Изграждането на политическото единство на народа е важна задача на политическите сили и държавното управление. Като ос на това единство служат националните идеали и стремежи.

От своя страна, марксизмът разглежда народа като икономическа общност, върху която израстват разни надстроечни явления от духовно естество. Това е неправилно. Още преди да имаме каквито и да било производителни сили и икономически фактори, например в ерата на номадството или в периода преди Троянската война, са налице оформени различни етноси, различаващи се един от друг по антропологичен вид, име, език, вярвания, бит. С годините те са се смесвали било чрез завоевания на едни от други, било поради „размиване” в крайграничните области и са се променяли, докато стигнат до съвременното си състояние.

В Хитлерова Германия включването на групата „Кръв и земя” на Валтер Даре в националсоциалистическата партия наложи схващането, че същността на народа се основава върху кръвта и земята, т.е. върху кръвното родство и единното отечество. Това, разбира се, има своите основания в историческото и биологичното развитие. Но не по-малко важно и водещо е господстващото национално самосъзнание. Към него, когато се прибави и войнстващото религиозно съзнание, народът променя принадлежността си. В историята случаите са много: през 1947 г. Пакистан беше отделен от Индия поради Мюсюлманската лига; събитията в Босна днес; българомохамеданите и гръкоманството в България; македонизмът,

който макар изкуствено създаден, се превърна в самосъзнание за известна част от българското население в Македония.

Понятията етнос, народ, нация и раса не се покриват напълно. Расата е определен човешки тип. Не подлежат на съмнение различията между расите – например между семитската и индоевропейската (арийската) раса. Но деленето им на висши и нисши, малоценни и пълноценни е по политически мотивации, а не по научни. Изключение прави евгениката (расовата хигиена), чиято централна насока е борбата срещу наследствените болести и израждането.

Етносьт пък е значителна група хора с трайни особености. Обединяването – най-често насилствено – на няколко етноса ги превръща отначало в етническа амалгама, която в крайна фаза създава **нацията** като кръвна, духовна, културна и историческа общност. В някои нации и днес още са запазени някои етноси (народности) – гасконците, бретанците и др. във Франция; каталонците, иберийците и др. в испанската нация; баварци, прусаки, фризи и пр. в германската нация. Но има и еднородни нации като българската, полската, сръбската. При тях понятията нация и народ са тъждествени. Но обикновено не е така. **Народът** обхваща в себе си предимно живите, сегашните поколения и всички инородни групи, докато нацията „съдържа” в себе си миналите, сегашните и бъдещите поколения.

Класовите и съсловни политически доктрини отделят една социална категория от народа и я обявяват за единицата цяло на своето политическо кредо. По такъв начин те не само я противопоставят на останалите, но я насочват в борба срещу тях. Така рушат народното единство и създават междусобия, по пътя на които не могат да се решават националните и социални въпроси. За тях е нужно сътрудничество.

Ние приемаме за основна политическа цялост нацията с нейното безсмъртие и величие.

Уседналият живот на етносите е довел до създаването на **държавата**. За нейното

изграждане са били налице трите ѝ компонента – народ, територия и организация.

Първоначално държавата е способствала за създаването на нацията, държейки затворени в границите си различните етноси и по силата на естествени демографски процеси те са се смесвали и превръщали в специфична биологична, духовна, икономическа, културна субстанция с общо минало и еднакво бъдеще. Това именно е нацията – названието ѝ идва от латинското „нацио“, което означава нещо, идващо по рождение.

Ръководството на държавата формално се покрива с ръководството на народа. За Хегел държавата като „осъществяване на нравствени идеи“ е политическа ценност, докато за Маркс тя е продукт на частната собственост и инструмент на господстващата класа за потисничество на трудещите се. Последното схващане доведе при комунистическите режими дотам, че държавата се превърна в чудовище, което затваряше, разстрелваше, експроприираше и т.н.

Въз основа на Хегеловия тезис за държавата италианският фашизъм прие, че нацията се създава от държавата, която дава на народа, създаващ своето собствено нравствено единство, една воля и обосновава неговото действително съществуване (Мусолини). По тези съображения, поне теоретично, фашистката държава стоеше над фашистката партия. Не е така обаче при комунистическите в СССР и др. При националсоциалистическата партия в Германия партиите стояха над държавата и беше в сила формулата „партията заповядва на държавата“. На партийния ден през 1934 г. в Нюрнберг Хитлер казал: „Държавата не ни заповядва, а ние заповядваме на държавата.“ В СССР, България и др. в конституциите (съответно чл. 5 и чл. 1) бе залегнала ръководната роля на комунистическата партия. Тези общи принципи оформят еднаквата характеристика на националсоциалистическата и комунистическата държава, доразвита и в конкретни законодателни актове – за контрареволуционна и антисъветска дейност в комунистическите държави, а в Хитлеро-

ва Германия – със Закона за осигуряване на единството между партията и държавата от 1 декември 1933 г. и Закона срещу подлите посегателства върху държавата и партията и за защита на партийната униформа от 20 декември 1934 г., насочен срещу тези, които говорят против партията, управлението, държавата и видните личности, „чрез което може да се накърни доверието на народа в политическото водачество“. В комунистическите държави към административни репресии водеха и закони като този за милицията, въдворяването в ТВО, ГУЛаг, изселване, затваряне в лудници и др.

Следователно между комунистическите и националсоциалистическия режими съществува пълна еднаквост на правното устройство и на репресивните структури – Гестапо и НКВД, отнемането на свободите на гражданите и т.н. И в двата случая висшата държавна власт е обсебена от партийното ръководство, а държавата е подчинена на целите на единствената монополна държавна партия. Тези цели са еднакви – световно господство. Както Германия, така СССР анексираха редица територии и държави. Различен беше само идеологическият камуфлаж – хитлеристите вършеха масови избиения и анексии по расови съображения, а комунистите – по класови. В двете империи господстваше де факто водаческият принцип, макар и под различно наименование. Дори когато след смъртта на Сталин Хрущов обявява сваляне на „култа към личността“, комунистическите партии не можаха да се освободят от фюрерския принцип до самото срутване на „световната социалистическа система“.

Историята показва, че макар и Хитлер, и Мусолини, и Сталин да изхождат от големи народни движения и да се превръщат в диктатори от тяхно име, обективно те си остават диктатори в характерния за тази форма смисъл. Не излезе прав покойният проф. Асен Златаров, който в брошурата си „Демокрация и диктатура“ (1936 г.) ги отделя в отделна категория диктатори водачи.

Съвсем друго е положението в демократичната държава. Характерното за нея

е плурализмът – не само политически, но и неполитически, с разнородни културни, стопански, благотворителни и пр. сдружения.

В политическата област водещи са политическите партии. Преди да дойдат на власт те са частноправни сдружения, които имат само две цели – да привличат привърженици и да се борят за власт. Ако дойдат на власт, партиите стават конституционни фактори и поемат върху себе си многобройните сложни задачи на управлението. Тъй като в демократичната държава не се прилагат познатите при тоталитарните държави „чистки“, дошлата на власт партия или партийна коалиция при изграждане на държавния и общинския административен апарат е заставена да използва заварените специалисти, носители на друга идейност, на друго политическо кредо, дори на омраза към властващата партия. Ако не може да им се внуши нова идейност и нов дух, или да се поставят под ефективен йерархичен контрол, този род служители пристъпват към своето най-опасно оръжие – пасивната съпротива. Тя е неуловима и неотразима. Потвърждава го примерът с управлението на СДС през 1992 г. Нашият народ е изчерпил същността на проблема с поговорката, че „когато една булка не иска да меси хляб, цял ден сее брашно“.

Съществува тънка разлика между партиите: едни от тях изчерпват съдържанието с алтернативи за съвременните проблеми и поднасят само прагматични програми. Други са насочени галеч във времето, разработили са свое учение (доктрина) и целят дълбоки революционни преобразования както в материалната, така и в духовната сфера от живота на нацията. Това са месианските партии и политически движения с техния стремеж за постигане на ново национално възраждане. Стратегията на подобни месиански партии и движения предполага създаването на мощно духовно движение в определената посока, а не само завземането на властта. По пътя към осъществяване на своята мисия, подобни партии създават свой собствен политически тип, характеризирац

се с фанатичен светоглед, нов манталитет и целестремително поведение.

Партиите се комплектуват от активната политическа част на народа. Те са умерени, центристски и радикални. Чрез подбор на местното и национално ниво партията издига ръководния си кадър, чрез който се проявява публично и участва в държавното управление и политическия живот. Висша степен в развитието на големите и утвърдените с годините партии е създаването на собствен политически и делови елит, който в опозиция разработва проблемите на партията, а при идването на власт се превръща в ръководен административно-политически и управленски кадър на новия режим.

Обратният процес у партиите води до създаване на дух на котерийност, който ги кара да се борят за властта заради самата власт. Тогава партията, както казва Освалд Шпенглер, се превръща в „политическо хищно животно“, което няма нищо общо с предназначението на истинската партия.

Зрелите и спокойни общества в Западна Европа и САЩ са гарантирали набирането на необходимия управленски елит по различни способности.

Във Франция и САЩ те избират президентите и висшите сановници из средите на изтъкнати магистрати, администратори или делови личности. В Англия, където още остава недостигнат от другите типът на „джентълмена“, условията позволяват, наред с благородниците и излезлите от реномираните университети по обществената стълба, да се изкачват талантите и на най-нисшите класи. Така разнороден по социален състав, но подготвен за мисията си политически елит винаги е на разположение на страната си в добри или кризисни времена.

Връзката между народа, държавата, нацията и партиите като политически величини е очевидна и не се нуждае от обосновка. Всичко трябва да бъде насочено към възхода на нацията ни като най-голямата и основна ценност в България. От нея произлиза нашият живот и в служба на нея трябва да търсим неговия смисъл.

Гости на
„Борба“

НАЦИОНАЛНА СЪПРОТИВА

Националистите отново се опълчиха на варварския Ньойски договор

В хладната вечер на 24 ноември 2012 г. около 200 млади националисти се събраха в Пловдив, за да напомним на заспалите си събратя за една от най-черните дати в историята на отечеството ни. Дата, забравена от мъртвата младеж по кафенетата и чалга дискотеките, но оставила трайни следи в сърцата на онези, които милеят за България. Нека за пореден път да напомним, че зад варварския Ньойски мирен договор седяха грабителските интереси на държавите победителки, а отвъд завесата му останаха да страдат стотици хиляди наши сънародници, както и техните поколения.

Всички те са забравени и оставени на произвола на съдбата от комунистите и техните мъртвородени изчадия – корумпираните антибългарски правителства след 1989 г. До ден днешен Западните покрайнини и Беломорска Тракия са под чужда власт, а политиката на дебългаризация там не е спирала.

Именно за да изразят своя протест срещу това продължаващо престъпление, стотици националисти от цялата страна се събраха в Пловдив на площад „Никола Мушанов“. Под знамената на организаторите от „Клуб 28“ за пореден път се обединиха активист от БНРП, БНС, Национална съпротива, ВМРО, Атака, необвързани националисти, футболни фенове и още десетки, съпричастни с идеята за обединена България. Присъстваха хора от София, Варна, Бургас, Стара Загора, Казанлък и още много градове и села в България.

С факли в ръце всички те се отправиха към паметника на Гуро Михайлов, преминавайки през централните улици под тепетата. Между сградите ехтяха познатите призови и възгласи на младите патриоти: „Българино, събуди се!“, „Свободен, социален, национален“, „На бой за народа свой!“, „За България – свобода или смърт!“ и т.н. След края на мероприятиято речи пред събралите се държаха Пламен Димитров (БНС), Симеон Костадинов (БНС) и Ивайло Колев („Клуб 28“). Те отново заклеиха престъпния характер на Ньойския договор и припомниха за репресиите на системата срещу онези, които не търпят и

открито заявяват своята позиция относно наболелите проблеми на умиращото ни общество. Беше припомнен и случаят на нашите другари от Сандански, които в този момент гният невинни в следствените арести с единственото доказателство и присъда: „Националист“.

След края на официалната част участниците в шествието бяха поканени да се присъединят към организирания същата вечер благотворителен концерт на патриотични групи. Във въпросното мероприятие участие взеха нашите приятели и съратници от „Родна защита“, „Paganblut“ и „Кубратов сноп“, които се погрижиха да приключат вечерта по подобаващ начин със звук и картина. Приходите от музикалното събитие бяха предвидени за дарение по проекта за изграждане на паметник на капитан Димитър Спасаревски в село Пасарел.

Надяваме се, че броят на присъстващите на това мероприятие ще нараства с всяка изминала година, защото нашите сънародници в поробените територии имат остра нужда от подкрепа и гласност относно техните проблеми.

Кой друг освен нас, младите български националисти, ще им я предостави? Въпросът е риторичен.

До нови срещи, другари от Пловдив и страната! Рано или късно победата ще бъде наша и помнете, че най-силният отпор срещу репресиите се крие в обединението и солидарността между нас.

„На нож” 100 години след Балканската война

Петър и Росен Теодосиеви, автори на сп. „Българска наука”, са създателите на историческия документален филм „На нож”, посветен на 100-годишнината от Балканската война. Млади и ентузиазирани историци са се захванали с нелеката задача да пресъздадат военната епопея и храбростта на българските бойци, да покажат, че българският народ има с какво и трябва да се гордее. За проекта и други родолюбиви инициативи разказва Петър Теодосиев.

Здравейте! Разкажете ни как се роди идеята за документалния филм „На нож”.

Идеята се роди в разговор с колеги от историческия факултет на Софийския университет. Обсъждахме точно годишнината и важността ѝ. Така стигнахме до извода, че голяма част от българите, особено младите, не са запознати с войната и навършването на 100 години от нея. Така решихме, че трябва да се хванем и направим нещо. Мечта ни беше от много време да създадем документален филм. По-добра причина и по-добро време за това не би имало. Така започнахме не само да си говорим какво трябва, а решихме да го направим.

Какво Ви коства реализирането му и с какви трудности се сблъскахте?

Първо започнахме да търсим екип. Работата по списание „Българска наука” ни дава възможност да общуваме със страшно много хора. Сценаристите са част от екипа на БГ „Наука”. Бързо си намерихме и кой да снима и обработва самите файлове. Парите бяха на заден план, тъй като нямахме представа колко точно ще са ни нужни. След многобройни срещи и разговори разбрахме какво ще ни е нужно в минимално количество, за да направим филма. Така започна истинската работа и по намирането на средства, и по организирането на всеки един детайл от снимките.

Не знам кое може да се каже, че е било най-трудно в процеса, но със сигурност намирането на средства не е лесна работа. Филмът се направи почти безвъзмездно от голяма част от хората, които работиха по него.

Може би най-трудната част беше да се определи кое точно да влезе във филма и кое не.

Правите прожекции в цялата страна. Интересуват ли се младите българи от история?

Направихме премиерата в кино „Евро Синема” (София), като залата има само 100 места. Когато вътре имаше над 130 души, коридорът беше пълен с чакащи, на улицата също имаше близо още толкова. Направихме втора прожекция веднага след първата и залата отново се напълни. Зрителите бяха предимно млади хора.

Из страната ситуацията е малко различна, но млади хора има на всички прожекции. В Добрич половината от публиката бяха ученици от местните гимназии, които през цялото време гледаха с огромен интерес самия филм. Важно е да се каже, че филмът въобще не е кратък – час и четирисет и пет минути.

Има глас за подобни продукции и хората искат да се говори за историята им, защото се гордеят с нея.

Какви отзиви получавате?

Честно казано, ние надхвърлихме страшно много нашите очаквания за филма. Първоначалният план беше да направим прожекция в София и след това да го пуснем в интернет. Поради огромния интерес започнахме да обикаляме страната и да правим прожекция след прожекция, като продължават да ни се обаждат искащи да покажат филма и в своя град.

Единственото негативно всеобщо мнение е дължината на филма. Така е, дълъг е, но той е по случай 100-годишнината от войната, която всеки българин трябва да знае, 100-годишнината от войната, в която умряха българите, за да освободят своите братя. Ние рязахме, рязахме и преценихме, че това е минимумът.

Ще споделя случка от последната прожекция (10 декември 2012) в Стара Загора. След филма един човек гоиде с насълзени очи и каза: „Искам само да Ви презърна”. Презърна мен и брат ми и си тръгна, без да каже нищо друго. Хората искат да слушат и гледат за нашата си история.

Обмисляли ли сте и други форми на разпространение на филма?

Както казах, ще пуснем филма в интернет, след като свършат прожекциите. Ако се намерят пари, може да се направят и DVD-та, като вътре мислим да сложим всички снимки, които са около шест часа.

Телевизия СКАТ излъчи филма на две части. Ако зависи от нас, би се пуснал навсякъде.

Вие сте авторите и на списание „Българска наука”. Каква е целта на изданието?

Списание то е вече на седем години, като от създаването си до сега има една цел – да разпространява информация във всички сфери

на знанието напълно свободно. Все повече учени ни изпращат свои материали, като ние се превърнахме в може би най-голямата медия, занимаваща се с наука, в България. Целта ни е младите хора и въобще всички интересувачи се да имат достъп до всякакъв вид информация, всичко ново да бъде достъпно.

Предвиждате ли и следващи проекти?

За наше огромно щастие намерихме финансиране за следващ филм. В момента организираме екипа, тъй като си видяхме грешките от първия филм и бихме искали да направим нещо наистина качествено и професионално. Продукцията ще е за Втората балканска война, или т.нар. Междусъюзническа война. На нас не ни е известно някога в България да се е правил филм на тази тема. Въпреки загубата и националната катастрофа, ние имаме какво да вземем като поука. Имаме доста добри идеи и сме големи оптимисти за този проект.

Петър Теодосиев, БГ „Наука”

Гости на
„Борба”

Иван Хаджииванов

Кой е и какъв човек и поет е Кръстьо Хаджииванов

Роден е в един от най-красивите кътове на България и Балканите, под най-красивите славянски планини – Пирин, Славянска, Беласица и Огражден, там, близо до Средна Струма, където са родени Орфей, Спартак, баба Ванга, които по неведоми Божи пътища са предали на поета хуманизма, вярата, свободолюбието и пророчеството си!

Роден е в многолюдно семейство, отгадено на убийствен земеделски труг.

Освен че е наследил духа на посочените исторически личности, Кръстьо е наследник и на два възрожденски рода с личности от национално и регионално значение.

„Роден поет със звездата на скромността и обаянието.”

Връзката му с хармонията на природните красоти и величия провокират чувствителната му душа да съчинява стихчета и твори още преди да знае буквите.

Дълбоко и мъдро прониква в несъответствията между природните величия и низостите на човешките пороци, довели до националните и социални грами на народа и семейството му!

27 юли 2012 г. – Част от поклонниците на Кръстьо Хаджииванов пред паметника му в Сандански

митингите, където вдъхновява с декламациите си стотици българи и гърци, които след него маршируват и пеят „Тих бял Дунав” и „Жив е мой, жив е”.

И там, и по-късно, навсякъде „той е обаятелна и обединителна личност”.

Около 9 септември 1944 г. спасява живота на дузина хора от саморазправа на криминални елементи от партизаните.

Всячески подпомага обединението на опозицията 1944-1950 г. и пострадалите от репресиите! Включва се във всички форми на легална и нелегална дейност.

На тайната обединителна конференция на опозицията (октомври 1947 г.), той винаги защитава българската ни идентичност срещу отрогителската продажническа антибългарска политика на БКП!

Като партизанин, гимназист и завършен младеж не приема предложените му лични облаги и блестящи перспективи и в името на кристалните принципи на свободата и хуманизма най-достойно поема кръста на страданията, борбата и саможертвата.

Срещу двата месеца партизанин става за година и половина горянин, след като избягва от сигурната смърт в урановия ад в с. Сеславци, Софийско, където е „подложен на ежедневно човекоразорение” и е лишен от всякаква светлина!

Повлиява на трудоваците-каторжници, които се разбунтуват срещу нечовешките условия и най-вече срещу добиването на уран за бомбите на кръволака Сталин, дал тайна заповед за започване на ядрена война през 1953 г.

Времето доказва пророчествата на Кръстьо като човек и творец.

Кръстьо е върхът на най-хуманните и прогресивни европейски и световни идеи за изграждане на най-съвършената цивилизация – „Без граници, нов свят, свят на любов, на правда, свобода!”.

Наричаха го Кръц капитан и го нарекоха още:

- „Българският Солженицин” (Вацлав Хавел);
- „Пророк на новото човечество” (проф. Георги Цанков);
- „Уникална световна личност” (проф. Марин Кадиев);
- „Славянска и европейска гордост” (проф. Ян Рихлик);
- „Автор от световната литература” (проф. Ян Кошка);
- „Поетът натус” (проф. Емил Кудличка);
- „Творец на класика и шедьоври” (проф. Костагин Динчев);
- „Гражданин на Земята” (Илия Балджиев);

Още 8-годишен в стих. „Българийо” полага клетва за вяност, която доказва със саможертвата си в борбата със злото и всички диктатури.

14-годишен става най-младият партизанин на Рило-Пиринския отряд в Алиботушката чета, действаща в днешните гръцки територии.

Герой е от минните полета на Метаксас (прототип на героите от епизода „Магарешката пътека” на филма „На всеки километър”, макар болшевиките да не искат да отбележат това).

Герой е от превземането от немците на гр. Серес и Демир Хисар и пак там на

„Най-близкият го Ботев” (Тодор Кавалджиев);
 „Кръстоносецът на нежната революция” (проф. Павел Богави);

„Един измежду най-значимите идейни мислители и творци от втората половина на ХХ век на човечеството” (в. „Literarny tizdennik”);

„Най-съвършената личност в моя 80-годишен живот” (Бойко Златков);

„Един от десетките най-значими български творци през всички векове” (сб. „Зорница” и сб. „Вечерница”);

„Убит, но гений” (Иван Докузов).

Поезия:

„По-силна от динамит” (Златко Златков);

„Бич за тоталитаризма” (в. „Пирин”);

„Най-силната поезия срещу болшевизма” (Георги Хаджииванов – Гоцето);

„Поезия за морала, красотата и свободата”;

„Поет на свободата” (в. “Novy den”);

„Безсмъртна поезия” (Евтим Евтимов).

Поезия: най-аналитична, обобщаваща, историческа, политическа и морална дисекция на култа, на болшевизма и тоталитаризма. Поезия адекватна, подкрепена с образцов жизнен пример, идейна рецепта за лекуване на социалните, национални и морални язви и простор за бързо развитие на обществото към истинската свобода и прогреса.

Човек:

„Боец” (в. „Војvник”);

„Безкомпромисен кристален идеалист” (Бойко Златков, Златко Златков);

„Ботевец” (Боян Ботев);

Спортист: „Роден йога”, „Детето без кости” – ненадминат лекоатлет на дълъг, троен и висок скок и на спринт.

Кръстьо Хаджииванов – Българският Солженицин

На научни теми

Едно решение на задача, граничецо с откритие Квадратура на кръга

Преди повече от 2200 години пред човечеството е възникнала за решение следната геометрична задача: С помощта на линия и пергел да се построи квадрат, чието лице да е равно на лицето на даден кръг. Задачата останала нерешена досега.

Нашият сънародник инж. Кирил Крумов от Враца е успял да реши тази труднорешима задача. Ето неговото решение:

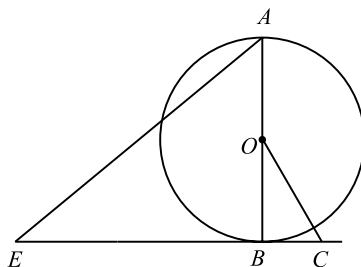
На фиг. 1 е даден кръг с диаметър AB . Той е избран произволно. В точка B прекарваме допирателна. От центъра O прекарваме права до допирателната, която сключва ъгъл от 30 градуса спрямо радиуса OB . Така получаваме точка C . От нея наляво нанасяме три пъти радиуса на кръга и получаваме точка E . Отсечката AE има дължина, равна на половината от дължината на окръжността.

На фиг. 2 нанасяме отсечката EA и я продължаваме с радиуса AO . От средата H на отсечката EO описваме полуокръжност. След това от точка A издигаме перпендикуляр, докато пресече полуокръж-

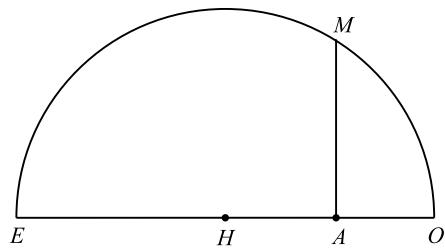
ността в точка M . Отсечката AM е страна на квадрат, чието лице е равно на лицето на дадения кръг. С това лицето на кръга и лицето на квадрата са равни.

Така задачата е решена, макар и след 2200 години.

Коментар

Фиг. 1

Фиг. 2

Повече от двадесет века най-големите геометри на всички епохи са си строшавали зъбите с тези костеливи орехи. И не само математиците. С тези задачи са се занимавали най-различни хора, които не са знаели почти нищо от математиката, освен най-елементарни факти и похвати. Причината за такова увлечение е, от една страна, лесната достъпност на проблемите – смисълът им става ясен всекиму, никаква математика почти не се изисква за това, простотата на средствата – само линийка и пергел, от друга страна, и най-после безсмъртната слава, която очаквала оня, който би постигнал решението им.

Днес, след като е доказана невъзможността тези задачи да се решат само с линийка и пергел, никой образован човек не би сегнал да се занимава с тях. И все пак много необразовани хора все още се опитват да намерят решението им. И не само се опитват, но и „намират“. Не само днес, а и по-рано са „намирали“, като са ги изпращали до различните академии на науките, искали са да им се признае приоритет за намирането на решения. Стигнало се готам, че Френската академия на науките преди няколко века, а след нея и всички други академии решили да не разглеждат занапред представени решения на тези задачи.

Сега всяко „решение“ на задачата за удвояването на куба, за трисекцията на ъгъла и за квадратурата на кръга е математически софизъм.

Твърдението, че някое геометрично построение, извършено само с линийка и пергел, е решение на една от тези задачи, не е вярно. Подобно построение има дефект, съдържа някой порочен ход, който авторът не е могъл да забележи.

Ретроспекция

Борис Цветанов

(заглавието е на редакцията)

Разузнавателните служби са оказвали и оказват много по-голямо влияние на хода на историята, отколкото ни го налагат историците. Заг всяко крупно събитие, заг гърба на всеки държавен деятел стоят разузнавачи, но авторитетът на научните хроники – било от високомерие, било от некомпетентност, игнорират техния принос.

Лагислас Фараго (разузнавач, публицист, писател)

Ужасните бомбардировки над София преди 66 години са били само част от общия

план за заблуждаване на хитлеристкото командване за бъдещото място на откриване на втория фронт. Унищожаването на българската столица трябвало да бъде едно от доказателствата, че англо-американските войски се готвят да нахлуят на Балканите. В полза на операция Point blank (Прицел от упор) са и две мисии на Щаба на специалните операции на Балканите – “Малигатори” и “Клариджис” – за подпомагане с храна и оръжие на българските партизани. В печата има много и противоречиви сведения за

софийската трагедия, затова привеждам официален документ от АМВР (НС, т. 25-II, с. 350, стр. 34): **От 15 ноември 1943 г. до 17 април 1944 г. са хвърлени 9950 разрушителни бомби и 28 740 запалителни 501 са неизбухналите. Засегнати са 11 576 постройки, 6399 са разрушени напълно или полуразрушени. 626 са тежко разрушени. 6576 са напълно изгорели. 836 са убитите, 16 души – задушени. 436 – тежко ранени, 636 – леко ранени. Загуби – 2 053 710 992 лева.**

Най-страшна е била бомбардировката на 30 март – 450 бомбардировача, прикривани от 150 изстребителя, довеждат до “пълна дезорганизация на обществения живот”, докладва в Берлин агенцията на германското разузнаване.

Първан Драганов, министър на външните работи, бивш посланик в Берлин, създава там наша разузнавателна мрежа, се среща с Петър Амзин – ръководител във военното разузнаване, бивш началник на отдел А в Дирекцията на полицията, чието място в края на 1941 г. заема Никола Гешев. Драганов моли Амзин “да направи нещо”. И двамата знаят какво може разузнаването. Защото е повече от ясно, че силата на бомбардировките градира и следваща, ако има такава, ще означава изтриване на София от лицето на Земята. Амзин вече е създава разузнавателна мрежа в Анкара и Истанбул и там е мястото, където трябва да се отпрати. Защото два дни преди голямата бомбардировка над София на 10 януари цялата турска легация безпричинно се вдига и напуска София. Амзин се среща в Анкара с американския посланик Джордж Ърл, бивш посланик в София до скъсването на дипломатическите отношения. От него иска американски агент, който да има ни повече, ни по-малко пряк достъп до президента Рузвелт. Такъв му е представен. Това е 28-годишният Димитър Димитров, който с указ на Рузвелт е произведен в чин генерал и има американизирано име Доналд Доналдсън. С него Амзин пристига в София. Завежда го в Съдебната палата, където на

партера и първия етаж е настанено Министерството на правосъдието (сградата му е поразена от пряко попадение на бомба). През една врата до тая на министъра е стаята на секретаря му. Там Амзин представя на Доналдсън една с нищо непривличаща вниманието папка в голямата камара. Онова, което прочита Димитров-Доналдсън, го смайва – това са пълните протоколи на най-строго опазваната по това време световна тайна – всичко, което се говорило на прочутата Техеранска конференция между Сталин, Чърчил и Рузвелт: мерките за довършване на германската съпротива, вторият фронт, доставките на оръжие, бъдещето на света, операция Овърлорд. “*Карате ме да се чувствам горд, че съм българин!*” – само успява да каже Димитров-Доналдсън. Амзин отсича: “Сега ви давам ултиматум! Имате две седмици време. Ако след изтичане на тия две седмици, макар една бомба да падне над София, тия документи тутакси ще се появят на бюрото на Хитлер!”

Димитров-Доналдсън си знае работата. Няколко дни по-късно докладва на Рузвелт. Това е третата среща на българина с американския президент. Рузвелт веднага се свързва с Чърчил, но англичанинът не вярва, че българското разузнаване притежава най-голямата тайна на съюзниците. Смята, че Димитров-Доналдсън като българин блъфира. Рузвелт обаче има доверие на Димитров. Свързва се с ръководителя на американското разузнаване полк. Донован, той – с шефа на английското разузнаване полк. Стефансън. За България веднага е изпратен да провери нещата капитанът от доброволческия корпус към Военноморското разузнаване Ян Флеминг (12 години по-късно той ще издаде първия си роман за Джеймс Бонг). С него в тайната мисия се включва приятелят му Норман Дейвис, бивш помощник-пресаташе в английската легация в София. Изключително опитен разузнавач (той ще бъде един от прототипите на 007). На 17 април полковник Стефансън докладва на Чърчил, че българите не блъфират, че наистина притежават

най-строго охраняваната тайна. Чърчил, който е сценаристът на “Прицел от упор”, нарежда бомбардировките над София да се прекратят.

Загадката как българското разузнаване се сдобива с документите може да послужи за продължение на двете известни книги “Операция Цицерон” на военния аташе на германското посолство в Анкара в онова време Л. Мойзиш и камериера на английския посланик сър Хюг Ничибъл Хъгесън в Анкара Елиаза Базна “Аз бях Цицерон”. Базна е германският агент, който преснимал всички документи, намиращи се в касата на сър Хюг Хъгесън, и ги предавал на Мойзиш. В Германия обаче смятали, че това е игра на английското разузнаване и не обърнали внимание на документите. В същото време в

германската легация работила като секретарка българската разузнавачка с псевдоним Катерина. На свой ред тя изваждала копия от всички филми, които Елиаза Базна предавал на Бойзиш. Българската разузнавачка била внедрена в германското посолство в София по поръчка на Първан Драганов още по времето, в което бил посланик в Берлин. Катерина през 1943 г. заминала на работа от София в германското посолство в Анкара. Скоро след историята с филмите тя изчезнала безследно, както пише в книгата си Мойзиш, на когото до края на живота му в шестдесетте години на миналия век не му е минавало през ума, че е могла да бъде българската Мата Хари.

**В. “Трета възраст”
(със съкращения)**

Пишат ни

Уважаема редакция,

Получих изпратените ми от вас списания „Борба”. Разпространявам ги безплатно сред интересувачи се наши почитатели и симпатизанти и давам като дарение по един брой на читалище „Светлина 1999” – Червен бряг, и тези в селата Чомаковци и Глава, за библиотечния им фонд, за да могат повече хора да четат и да се запознаят с нашите чисти и родолюбиви идеи и принципи в защита на българщината, както и да знаят и помнят какво са вършили комунистическите сатрапи над свободомислещите български патриоти, за да пазят свещената ни родина България от попъзновенията на нашите врагове.

Желая ви от сърце всичко най-добро и успех в нашата справедлива борба „За чест и свобода, за мила рода!”

**С почит и уважение:
Димитър Бутански**

Нови книги

Димитър Бутански е роден в гр. Кобиларе през 1947 година.
Магистър-фармацевт.
Семейно с две деца.
Член на СБП от 1999 година.
“Като безмерен сын” е изговаря 16 книги.

Това задължава

*Брътвеж произволен и често притворен
нерядко дъхти ми в лицето без срам.
Наглед безпристрастен, но явен и властен –
противен ми става! – отколе го знам*

*Все нещо му пречи, все нещо пелтечи
и туй продължава – пак със гълчава –
оратор е сякаш на публични речи.
– Е, още търпим го – туй задължава!...*

*България е звън камбанен,
В душите трепва приглушено...*

*Съкровище! Дано остане
за внуците ни съхранено!*

В. Борисова

БЪЛГАРСКО ХОРО

*На емигрантите,
чиито сърца са в Родината*

*Хорото родно в ритъм ме люлее
на спомени от миналите дни.
За теб, Родино, страдах и копнеех
в очакване на нови събини.*

*Бъди благословена, дълговечна,
в сърцето ми – духовен връх!
Живях аз в теб и в тебе ще се върна
да доживея сетния си дъх!*

В. Борисова

БЪРБА®

ЗА НОВА БЪЛГАРИЯ

Новогодишен поздрав от Българския национален фронт на българите по света с увереността, че Родината ги очаква с общи усилия да я върнем в призовото място на благоденстващите народи, което тя заемаше преди комунистическото нашествие

“Зимен ден” от Янко Янев

Родина

Изгряваш нова, силна, достолепна,
вградила здрави корени в пръстта –
в очакване чедата да укрепнат,
възкръсваш като Феникс в пепелта!

А ти, Родино скъпа, непокорна,
за бъдното оставаш пантеон
и носиш вярата ни животворна
по пътя на Велики Симеон.

Земята родна трепетно ви вика,
преляла в свежи багри – доброта,
надеждите в душите бликат,
отворени към новото в света.

**Въра
Сила
Суверенитетъ**

В. Борисова
(от стихосбирката “Влага в очите”)